



Читав понедељак медији и официјелна јавност замајавали су се, као и претходних дана, лажном скупштинском "драмом" око усвајања буџета од које није зависило готово ништа – сем, можда, неколико радикалских општина и пар напредњачких мандата. А права драма се заправо одвијала на седници Савета за националну безбедност где су се по први пут од обелодањивања сукоба срели генерал Здравко Понош и министар Драган Шутановац и пред председником Тадићем и државним безбедносним врхом укрстили своје аргументе и оптужбе.

Иако смо од избијања сукоба непрестано уверавани да је све у реду, да ланац командовања нормално функционише и да није угрожена безбедност земље, очигледно да ситуација у којој се начелник генералштаба и министар одбране препуцавају по медијима далеко више подсећа на неку афричку или средњеамеричку бана-републику него озбиљну европску демократију. У сваком случају, седмочасовна седница Савета за националну безбедност завршена је без јасне одлуке и саопштења, при чему је остало нејасно да ли је одлагање да се саопшти пресуда било последица Тадићеве жеље да још мало подстакне "филмску" неизвесност по том питању, или, пак, потребе да читава ствар одлежи још једну ноћ, да би се добило додатно време за размишљање и консултације.

Упркос привидној комоцији – сви у њега гледају, све од њега зависи – Тадићева позиција уопште није била лака. Наиме, било је јасно да после свега што је изрекао у јавности Понош тешко може остати на месту на коме је био, а, са друге стране, сигурно да Тадић није могао да буде одушевљен ни могућношћу да се овај спор оконча Шутановчевим тријумфом. Не само зато што већ и врапци знају да и у унутар овог демократског кумовског тандема ствари поодавно шкрипе још мало па скоро као што су шкрипале код оног радикалског последњих година, него и зато што је било очигледно да много од онога што је генерал Понош последњих дана јавно изрекао и у четири речи необично прецизно формулисао на рачун министарства одбране ("некомпетенција, неодговорност, неспособност и ароганција") има итекако основа. Заправо, Тадић је из ове кризе могао изаћи са медијским и политичким плусом једино под условом да је имао снаге да се истовремено захвали на дужности и Шутановцу и Поношу – али то је у овом тренутку вероватно и за њега био прекрупан залагај.

Опозиција је већ по обичају била збуњена и затечена у дилеми да ли и кога да подржи у овом спору. Као евро-атлантисти и мање-више отворени заговорници уласка Србије у НАТО, и Понош и Шутановац спадају међу неомиљеније ликове унутар српског "национал-патриотског" табора. У сличној дилеми, али из супротног разлога, нашли су се српски реформски медији и невладин сектор. Но, након краћег колебања, вероватно

рачунајући да су генерали замењиви, а Шутановац само један, ипак су се постројили иза актуелног министра одбране. Било како било, одлука је пала, генерал Понош је разрешен дужности и уколико се испостави да Шутановац чврсто – а не само привремено – остаје у свом седлу, то би могао бити његов крупан поен у необјављеном, али итекако тињајућем сукобу унутар ДС-а. Наравно, Тадићу и његовом тиму остаје да се теше како је у питању само тактичка "жртва фигуре" у партију у којој они и даље држе скоро све конце. Али можда не би било згорег да се присете чувене Осме седнице ЦК Србије од пре двадесет година и тадашњег "кумовског обрачуна" у врху српских комуниста. Иван Стамболић је тада био председник председништва и најмоћнији човек у Србији, свежи победник у вишегодишњој борби за превласт у републици и партији. А онда је, најпре, био принуђен да "тактички" жртвује министра културе Брану Милошевића, да би одмах после на ред дошао и најближи сарадник Драгиша Павловић – а за њим и Стамболић лично.

Наравно, сада је друго, демократско време, а оно је био меко ауторитарни једнопартијски режим – мада се, поштено говорећи, по количини концентрисане моћи ДС веома примакао некадашњем Савезу комуниста. Сада се ствари разрешавају на више-мање демократским изборима, а онда се на власт долазило дворским пучевима и интригама унутар владајуће номенклатуре. Али олигархијски принципи и унутрашња логика обрачуна у нашим партијама мало су се – или ни мало – променили.

Дакле, Тадић још увек јесте на потезу. Али би се већ колико сутра могао непријатно изненадити. Као, уосталом, и превише узлетели Вук Јеремић, у међувремену.